

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A pálinka.

Bereg megye törvényhatósága elhatározta, hogy ünnepnap minden kocsmát és pálinkás butikot bezár. Sőt radikalizmusában itt meg nem állott, hanem köriratot intézett e tárgyban az ország összes törvényhatóságaihoz, hogy hasonlóképp intézkedjenek.

Ehhez a körirathoz Szabadkának is kell, hogy szava legyen. Nincs még egy város az országban, ahol az alkohol, még pedig legmérgezőbb szubstanciájában, a pálinkában oly rémesen pusztítana, mint a mi városunkban.

Megjött hozzánk is ez a körirat, s a közgyűlés még az ősszel megbizta a tanácsot, terjesszen javaslatot ez ügyben a közgyűlés elé. Hogy a tanács kissé késik javaslatával, arra enged következtetni, hogy alapos javaslat készül.

Szeged a minap foglalkozott Bereg megye levelével és határozatában kimondta, hogy megkeresi a tanácsot; kérelmezze e tárgyban törvényhatósági és kormányrendeletek életbeléptetését.

Mi ezt a határozatot nem tartjuk kielégítőnek. Oly fontos kérdés az, amelyről nemcsak általánosságban kell óhajtandónak megjelölni a szabályozást, hanem eszmével — tanácsal kell járulni hozzá. Magyarország elüljár abban a statisztikában, amely az országok szeszfogyasztását mutatja — számképekben. Franciaország szociológusai már rég fölismerték, hogy a depopuláció egyik nagy oka a pálinka. Zola sem tisztán, mint regényíró irta meg „A pá-

linka“ című regényét, hogy a nyomán támadt pusztulás képével elriasszon. Az ókor klasszikus népe a melynél fennen lobogott a tiszta erkölcs kultusza, lerészegítette a helótákat, rabszolgáit, hogy undort keltsen a részeg ember iránt.

Fiziológusok megállapították, hogy a szesz rendszeres fogyasztásának normális szervezetű embernél nincs helye. Vérszegények és egyéb betegek csekély és egyenlő adagokban előnyösen élvezhetik. Azonban annak az állatiás ivásnak, amely különösen Szabadkán dúl, nemcsak a fizikumra, hanem természetesen lélekre és erkölcsre mérhetetlen mérgező hatása van. Megmérgezi az organizmust, — mondja Gorkij delirium tremensben vonagló züllött színésze. És látjuk rajta, hogy neki is, mint minden ilyen menthetetlen betegnek nemcsak testi erejébe, hanem agyába, lelkébe, tudásába, művészetébe került. Nagy ára azoknak az időközönkénti megfélekedéseknek, amelyek óráiban a szerencsétlen emberek átadják magukat a Nirvánának.

De nemcsak az egyének, hanem a nagy egész, a nemzet és az emberiség szempontjából is nagy jelentőségű kérdés ez. Ha az az idő, amelyet a százezrek kocsmákban töltenek és ha az az erő, amely a bor gyöngítő hatásának leküzdésére fordítatik, produktív munkában telnék el, micsoda föllendülése támadna abból a nemzeti vagyonnak és tehát az egész emberiségnek.

Csak nincs, aki állítaná, hogy

ez oly veleszületett hajlandósága pl. a magyarnak, vagy a francziának, amint nemzeti sajtáságuk a lobbanékonyosság!?

Herman Ottó Az Északi mádárhegyek tájékaról írja, hogy a mult század első tizedében még a norvég az iszákos nemzetek közé tartozott. A mai fejszám szerint minimális szesz fogy Norvégiában. És mi ennek az alapos átalakulásnak az oka? Az, hogy törvényt hoztak, mely szerint szesz csak a samlagban kapható, ott is csak meghatározott csekély mennyiségben. És kevés samlagra adnak engedélyt. A mi az így csökkent állami jövedelmet helyreüti, a józansággal járó fokozott munkásság és az ezzel járó adótárgy szaporodás.

A gazdaságilag leggyümölcsözőbb tőkebefektetés az erkölcsök purifikálása. De még ha ez a szempont hiányoznék is, az egészség gondozása és az erkölcsiség fokozása külön-külön is és mint öncél is tárgya a jó kormányzásnak.

Mi tudjuk, hogy az az itóka pálinka megváltás a nehéz munkában görnyedő napszámosnak, de adjunk neki emberhez illő díjazást, hogy hussal lakják jól és nem fog oly mohón áhitozni a pálinkára.

Az italmérési engedélyeket fokozatosan korlátozni kell, a szándékolt átruházások alkalmával megvonni. A peres úton érvényesíthető korcsmai követeléseket maximumát szigorú mértékkel meghatározni. A korcsmákat vasárnap kora este be kell zárni. A kormány előtt idevágó intézkedései-

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy **teljesen felosztatjuk** és így az összes raktáron levő cikkeket u. m. **női és férfi szövetek, szatin, karton, batiszt, vászon, kanavász szőnyeg stb.** árukat **bevásárlási áron alul is eladjuk.** Tisztelettel
A teljes üzleti berendezés is eladó. **DERNER JÓZSEFNÉ és TÁRSA.**

ben ne a nyereszkesedés legyen irányadó, ne tekintse magát jól jövedelmező szeszmonopolizáló vállalatnak. Hanem állíttasson a kocsmák helyére népkönyvtárakat és munkáskaszinókat.

Mindaddig, míg az állam tervszerűen szegődik társtettesül meglevő törvényeivel és más törvények meg nem hozatalával a nép tönkretételéhez: ne várja hogy gyámolítójául tekintse az az osztály, amely leginkább érzi e tekintetben a helyzet visszasságait!

Latinovits Pál lemondása.

A lapoknak Latinovits Pál főispánnak állásáról való lemondásáról szóló hírét a „Magyar Távirati Iroda“ cz. félhivatalos könyomatos megczáfolja. Budapesti alkalmi levelezőnk ma arról értesít bennünket, hogy egyik megyebeli képviselő egyenest a miniszterelnököt kérdezte meg, hogy mi igaz a fenti hírből. Tiszta gróf kijelentette, hogy közte és Latinovits Pál közt politikai nézeteltérés föl nem merült s így a lemondásra semmi ok sincs.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. jan. ár 18.

A mai ülésen Jakabffy Imre elnököl.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Molnár Jenő sürgős interpellációt jelentett be a postai és távirati alkalmazottak fizetésjavítása tárgyában.

Az ujonczmegajánlás.

Buzáth Ferencz: Előre is kijelenti ugy maga, mint pártja nevében, hogy az ujonczmegajánlási javaslatot még általánosságban sem fogadja el. (Zaj a jobboldalon. Elnök csenget. Felkiáltások balról: Hallgasson a jobboldalon!)

Bauer Antal: Ne gorombáskodjanak!

Zboray Miklós: No no, talán főispán akar lenni az ur? (Zaj. Elnök csenget.)

Buzáth Ferencz: Azért nem szavazza meg a javaslatot, mert a kormány iránt nem viseltetik bizalommal s azért, mert ez a kormány nem akarja a nemzeti vívmányokat megvalósítani. A miniszterelnök meghátrált Pitreich előtt, annak brutális támadását a magyar alkotmány ellen visszautasítani nem merte. Pitreich egyszerűen konfiskálta a magyar nyelvet a közös hadseregből. A hadügyminiszter beszéde szerint az ő önkényének van kiszolgáitva annak az ígéretnek a teljesítése is, hogy a magyar tiszteket a magyar csoportokhoz helyezték át. Követeli a magyar tisztképző akadémiát. A miniszterelnök programját ezzel a közmondással jellemezheti: Nesze semmi, fogd meg jól. Követeli a nemzeti jogok érvényesítését.

Báró Kaas Ivor: Azt hiszi, hogy a hadsereg válságban van, legalább minden jel arra mutat. Ezt csak élesebbé teszi a gazdasági krízis is. Hisz az osztrák Reichsrath épp ugy állást foglalt a kiegyezés ellen, mint

később a katonai javaslatok ellen. Azt hiszik, Ausztriában nagyobb a rend. Az osztrákok a hadsereget s a vámközösséget le akarják foglalni maguknak.

A többség pedig a „béke“ kedvéért nyugodtan nézi a nemzetrontó törekvéseket. És önök (itt a Kossuth-párt felé fordul) a függetlenségi eszmék harczedett fiai, akik azt hangoztatták, nem kell közös hadsereg, közös kormány, kell magyar kormány. kell magyar hadsereg, önök ezeket az elveket három évtized óta vallották, Körber ellen még nagy tüzzel vívtak, ezt a harcot ok nélkül, eredmény nélkül abbahagyták! Ránk, csekély töredékre marad e szerint a további küzdelem s mi folytatni is fogjuk.

Szól a hadügyminiszter programjáról. Kérde a magyar kormányt, hogy mikép képviseli, hogy ez a nyomorult, a kivándorlás szélén álló nép, a tönkrejutott középosztály, a teljesen kimerült kincstár bírja el az újabb mérhetetlen terheket? De nem törődik ezzel senki, hagyják vakon czipeltetni az országot a végromlásba.

Kaas Ivor után Várady Károly emelkedik szólásra. E perczen Kaas Ivor átakarja nyújtani Feilitzsh elnöknek határozat javaslatát, amelyet Feilitzsh nem akar elfogadni, mert Kaas Ivor nem beszéde alatt nyújtotta ezt be.

Kaas Ivor hivatkozik arra, hogy ő határozati javaslatát felolvasta. Hivatkozik a házszabályokra és a joggyakorlatra.

Holnap zárt ülést kérünk e miatt! — Kiáltják az ellenzéken.

Az elnök azonban megmarad amellett, hogy nem fogadja el a Kaas határozati javaslatát.

Ekkor juthatott csak szóhoz Várady Károly, a ki rövid beszédében megokolta, hogy miért nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Molnár Jenő interpellációt intéz a kereskedelemügyi miniszterhez aziránt, hogy a posta és távirati tisztviselők mindedig nem kapták meg az 1903-ra járó fizetés pótlékukat.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter rögtön válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy a hét végére kézhez kapják a postatisztek a fizetés pótlékot.

Ülés vége 3 óra előtt.

HIREK.

— **Személyi-hir.** Schmausz Endre főispán ma reggel rövid tartózkodásra Budapestre utazott.

— **A gör. kel. szerb kongresszus** ügyében Berzeviczy miniszter a napokban beható tanácskozást folytatott a bács megyei szerb társadalom több vezetőférfiával.

— **Bács megye közgazdasági előadója a földmívelési miniszternél.** Rácz György Bács megye közgazdasági előadója ma hosszabb ideig tanácskozást folytatott Tallián Béla földmívelési miniszterrel, mely alkalommal a megyét érdeklő több fontos ügyben tett a miniszternek előterjesztést.

— **Zombor közgyűlése.** Zombor szab. kir. város törvényhatósága 1904. évi január hó 16-án (szombaton) délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében Latinovits Pál főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az általános tisztújítás határ-

napjául f. évi február hó 20-ika, a pályázatok benyújtására pedig f. évi február 15-ike tűzetett ki.

— **Palics fejlesztése.** A törvényhatósági bizottságból alakított palicsi bizottság szombaton délután kezdte meg munkáját. A helyszínen gyűltek össze a bizottsági tagok, szám szerint 14-en, a mi bizonyítja, hogy ezen a téren is fokozódik az érdeklődés. A dr. Biró Károly polgármester elnöklete alatt megtartott ülésen megbízták Váli Gyula Kallivoda Andor és dr. Révfy Jenő tagokat hogy Palics fürdő kiépítésére, a park fokozatos felújítására általános tervet dolgozzanak ki és ezt a 6 hét múlva megtartandó újabb ülés elé terjesszék. Addig is azonban, míg ez a terv kivihető lesz, javasolja a bizottság, hogy a parknak az alsó nádas mellett elterülő kevésbé látogatott részében két 20—20 szobás, a villanyos és az államvasut közötti parkrészen egy 20 szobás villaszerű vendéglő még a folyó évben felépíttessék. Továbbá, hogy a kávéház előtti térségen az öreg fák, a melyek már föl nem ujíthatók és árnyékot sem adnak, teljesen kivágassanak és a gyermekek részére egy nagyobb játszó tér meghagyása mellett olyan gyeper és virágágyakkal parkiroztassák, a milyen kettő már most is van azon a helyen.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Fehérvári Géza zsabylai járásbírói irnokot az ujvidéki járásbíróshoz helyezte át.

— **A fehér kereszt** egyesület tisztelt tagjai felkérletnek, miszerint az új alapszabályok módosítására érkezett miniszteri leirat tárgyalása, ugy az adandó farsangi estély rendezése iránt, f. hó 19-én, kedden délután 3 órakor a városháza tanácstermében tartandó közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

— **A Dungyerszky-Szaczelláry-féle kártya ügyet** — mint velünk Budapestről telefonon közlik — a napokban békésen intézik el. Dr. Radovánovics György orsz. képviselő, a Dungyerszky-család ügyésze szombaton hosszasan tárgyalt Szaczelláryval és Dániel Gábor orsz. képviselővel. A dolog jelenlegi állása békés megoldásra enged következtetni. Dungyerszky Gyóko legközelebb elhagyja a purkersdorfi gyógyintézetet.

— **Kivételes nősülési engedély nélkül köthető házasságok** ügyében vármegyénk főispánja, a következő utasítást adta ki a közs. előjárásnak: Valamennyi fősoldabíró és polgármester urnak és községi előjárásnak. Tudomás, illetve az állami anyakönyvvezetőkkel leendő közlés végett tudatom, hogy az 1880. évben született és a hadsereg vagy honvédséghez be nem sorozott egyének, miután ezek a mult 1903. évi december hó 31-ével a III. korosztályból már kiléptek — habár állításkötelezettségüknek nem is tettek volna eleget — a védtörvény 50. §-a értelmében kivételes nősülési engedély nélkül köthetnek házasságot.

— **Csöd.** Az ujvidéki törvényszék Goldberger Károly petrováci lakos, kereskedő ellen a csödot elrendelte. Tömeggondnokká dr. Mičetek Lajos, helyettesévé pedig dr. Gál Ödön ujvidéki ügyvédek neveztettek ki.

— **A szánalom gyermeke.** Egy alig 10 éves kis leánykát állított ma a rendőrség az egyik bűnügyi kapitány elé. Elhagyatott külsejű, de bátor fellépésű, beszédes hajlamu kis leány a rendőrség legújabb pártfogoltja, a kit Csantavérről szállítottak ide vonaton,

mert vezetője, a kivel egyik fogadóban megszállt, reggel eltávozott, a nélkül, hogy magával hívta volna. A kapitány kérdéseire elmondta, hogy Hován Marinak hívják, sajtó-szt.-péteri illetőségű, a hol Gampe Mari nevű mostohájánál lakott, mivel szülei már régebben elhaltak, ez azonban igen rosszul bánt vele. Örömet engedett tehát egy idegen kintornás ígéreteinek, a ki minden jóval biztatta és hívta, hogy keljen vele utra. Ott is hagyta a szeretet nélküli otthont és segített a vándor verklisnek a baksis gyűjtésben. Kapott is egy koronát tőle, de gazdája még ezt is visszakövetelte és Csantavéren a faképnél hagyta. Így került a szegény árva hozzánk, a kinek ideiglenes ellátásáról a szegény ház fog gondoskodni.

— **A fejbevert szaktárs.** Richter Ferencz harisnyakötő 14-én együtt mulatozott Szabó József szaktársával. Poharazás közben összekülönböztek. majd tettelegességre került a sor, a mikor Szabó huzta a rövidebbet, mert Richter úgy fejbe vágta, hogy koponyája beszakadt. A rendőrség a büntügyi eljárást a sértett panaszára megindította.

— **Auyakönyvi-hírek.** Meghaltak: Rómics Erzsébet 10 hó, Nagy T. Mihály 84 év, Fazekas Ferencz 36 év, Kopunovics Alajos 2 év, Szabó Matild 3 hó, Dömsödi Antal 7 hó, Tikviczki Ilonka 2 év, Túmbász József 20 év, Szenczi Józsefné Ambrus Cecília 59 év. Házasság; Fábian Ágoston Zarnóczi Máriát, Görög József Palatinus Klárát, Sigmond István Hegyesi Máriát. Eljegyzés: Alzheimer Mihály Harton Borbálát, Fischer Herman Fleischer Rózát, Vero Antal Csipak Katalint, Dudás Lajos Rigó Cziczellel, Frieber István Genovics Emilával, Kopilovics Fülöp Janisits Klárával, Hepp János Sebetics Annával, Polyákovits Ferencz Czifra Ágnes.

A rádiumról.

— Tréfás ismertetés. —

Jaj annak aki mostanában okos ember hírében áll, mert úton útfélen találkoznia kell a kérdéssel, hogy milyen a rádium, — van-e a rádiumnak emlékező tehetsége, szokott-e a rádium gummirádlere járni és egyáltalán van-e rádium, vagy ha nincs, akkor minek irnak róla, ha pedig van akkor miért nem tudják hogy milyen a rádium.

Az előrebocsátottak után nem szabad dicsekednünk azzal, hogy tőlünk is kérdezték már, mi a rádium. Annyiban hogy naponta átlag legalább is egy levél érkezik a szerkesztőségbe amelyikben valaki egy-egy rádium kérdéssel fordul a lapunkhoz. Teszik pedig ezt abban a naív föltevésben hogy egy szerkesztőségnek mindent kell tudni. A sok szerkesztői üzenet helyett, amelylyel a tömeges kérdezősködéssre válaszolni kellene, ime egy csapásra itt akarjuk elhárítani a kérdezősködés következményeit.

Nézetünk szerint a rádium ismertetésénél figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy a rádium olyan mint a kávédaráló. Vagy van, vagy nincs.

Ha van, akkor sokféleképen lehet igénybe venni, ha nincs, akkor éppenséggel nem lehet hasznát venni, amiért is általános az az emberi törekvés, hogy rádiumunk legyen.

Ha azután sikerült rádiumot szereznünk, akkor jövőnk csak igazi dilemmába. Mert az első látnivaló dolog az, hogy a rádiumot

látani nem lehet. Mert éppen ebben rejlik a rádium ereje, hogy láthatlan maga az anyag, láthatlan a hatás, amelyet előidéz. A többféle hatás között, amelyet a rádium előidéz, a legnevezetesebb az amelyet az idegekre gyakorol. Hogy melyik idegre, azt még nem állapította meg a tudomány, de annyi tény hogy e miatt kedvelik annyira orvosi körökben. Egy másik tulajdonsága az, hogy összeférhetlen természetű. Még eddig nem találtak olyan emberre, aki a rádiummal összeférne. Végül a legjellemzőbb sajátága, hogy nagyon öntelt. Egy csipetnyi rádiumban több a gőg mint egy egész csomó főrendben. A rádium mindig emelt fővel jár és magában hordja az önérték tudatát. Némely rádiumnak vannak ősei is akikre rettenetesen büszke.

Ami a rádiumnak fizikai tulajdonságait illeti különbséget kell tenni olyan rádium közt, amely egyszer volt használva és olyan közt amely még nem volt használatban. A még nem használt rádiumot semmire se lehet használni.

A rádiumnak erős családi hajlamai vannak. Alig találunk olyan rádiumot, amely névtelen volna. Ha az ifju rádiumnak a szülei elhalnak, akkor rendszerint adoptáltatja magát egy idegen rádiumcsaládnál. A sógorság a rádiumnál ismeretlen fogalom, mert ott is az egy gyermekrendszer uralkodik. Sőt beszélnek olyan rádium családokról amelyek egyáltalán pártolás hiányában tüntek el a föld színéről. A rádiumnak ezenkívül ezer és ezer sajátága van. Delejesség, villamosságra nagy hatással van, gyógyszernek is használják a Hirsch egyleteknél, különösen rendkívüli olcsóságánál fogva.

Ezek lényegükben a főbb pontok, amelyek a rádiumot nevezetessé teszik. Amiért is ezuttal tisztelettel kérjük a t. kérdezősködőket, hogy ezentúl ne intézzenek több kérdést a rádium dolgában!

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Kedden: „Örök törvény.“

Szerdán: „Virágfakadás“ és Frizzo társulatának vendégjátéka (szünet).

Csütörtökön: „Miniszter előszobájában“ és Frizzo társulatának vendégjátéka (szünet).

Pénteken: „Elkényeztetett férj“ és Frizzo társulatának vendégjátéka (szünet).

Szombaton: Frizzo társulatának vendégjátéka (szünet).

Vasárnap délután: Hunyadi László; este: Frizzo társulatának vendégjátéka (szünet).

Czigánybáró.

Srauss örökszép operettje minden szezonban szerez néhány órai igaz műélvezetet az operette muzsika műkedvelőinek. A szombat esti telt ház sem csatkozott várakozásában. Tökéletes előadást produkált az énekes személyzet. Aldor Juliska Saffyja méltán sorakozik a legkittünőbb koloraturszerepei mellé, gyönyörűen csengő hangja, tiszta éneke és játékának közvetlensége által. Boda Ferencz kellemes, hajlékony tenórja igen szépen érvényesült. A többi szereplők, nemkülönben a kar és zenekar egyaránt kitünő együttest alkottak. De kérjük, minek Baróthy ambícióját befolyásolni azon érthetetlen nemtörődömséggel, vagy talán üzleti spekulációval, amelylyel e törekvő színész-

nek nyakába sóznak háromsoros szerepeket? Hát soh'se lesz nálunk rendszer a műveztetésben?

Vasárnap este a „Sárga csikó“ előadása sablonos előadás, melyről semmi különöset nem mondhatunk. Falussyt és Aldor jó egynehányszor kitapsolták, Tóth Antal nagyon jól alakított és Fehér Gyula pusztabírója is eléggé sikerült volt.

Császár vendégjátéka. Császár Imrének a Nemzeti Színház bonvivantjának a folyó hétre hirdetett vendégszereplése Császár Imre közbejött betegsége miatt jövő hétre marad.

Udvari kaland. Garai Mór ily című operettjének premierje ujabban a jövő hétre halasztódott.

Frizzo nálunk. A Fregoli új kiadásban, a híressé vált Frizzo a hét folyamán a mi színházunkban is bemutatkozik és vagy négy estén át mulattatja majd közönségünket.

Az „Uránia“ Szabadkán. Ugy értesülünk, hogy az Uránia amely tavaly kikerült bennünket, az idén hozzánk is ellátogat ugy február elején. Az Uránia programjából a „Berlini élet,“ (Dömötöri Németh Pétertől) és „Szerbia“ (Strausz Adolf) kerülnek színre.

FARSANG.

— **A gazdakör bálja.** Már lapunk mult számában bevezető sorokkal emlékeztünk meg a szabadkai gazdák báljáról, amely fényesebben már nem is sikerülhet. A reggeli órákig tartott a vig multság. A jelenvoltak névsorát éppen a megjelentek nagy száma miatt csak hiányosan adhatjuk. Jelen voltak: Schmausz Endre főispán, dr. Biró Károly polgármester, Liposzensits Lázár, ifj. Vojnich Sándor orsz. képviselő, Bezeredy István, Regényi Lajos, dr. Vojnich Gyula, dr. Janiga János, Varga Károly, Varga Gusztáv, Gyelmis Gerő, Dekker Gyula, dr. Antunovits József, Szerdahelyi Sándor, Hegedüs János tanácsnok, ifj. Frankl István, dr. Joó Aurél, továbbá Dulich Máté földbirtokos, dr. Reisner Lajos, Vojnich Dezső árvsz. ülnök, dr. Piller Arthur, dr. Váli Dezső, Brinczkó József százados, Szudárovics Benedek, dr. Tarr József honvh. állatorvos, Lukácsy István és Simrák Béla hitoktatók stb. stb. A hölgyek közül, annyira a mennyire a következőket sikerült följegyeznünk: dr. Biró Károlyné, ifj. Vojnich Sándorné, dr. Janiga Jánosné, Birkáss Gyuláné, Dekker Gyuláné, Regényi Lajosné, Vojnich Gyuláné, dr. Váli Dezsőné, Láng Simonné, Brinczkó Józsefné, Liposzensics Lázárné, Macskovics Ceczil, Kumetinné, Szkenderovics Jánosné, Dulich Péterné, Dulich Márkné, özv. Lámics Lázárné, Pletikoszity Márton és Antalné, Sztantics Józsefné, Dulics Gergelyné, Kuluncsics Ágostonné, Sztantics Antalné, Bukovics Béláné, Báits Gergelyné, Lendvay Mihályné, Lendvay Jeromosné stb. stb. Leányok: Jankovits Margit, Lendvai Teruska és Margitka, Kiss Mariska, Kuluncsics Tekla, Ivics Mariska, Dulics Teréz, Rabstein Vilma, Lendvai Piroska, Horváczki Matild, Labics Nancsi, Baics Katicza, Sztantics Etel, Szkenderovics Ágnes, Sztipics Ilona és Mária Sztantics Ilona stb. stb. — A táncz Miklós Pista tambura és Bodrics Miska cigányzenekara mellett a késő hajnali órákig tartott.

Az Agarász-Egylet estélye. E hó 20-án az Agarász-Egylet táncvigalommal egybekötött társas vacsorát rendez a Bárány-szálló öszszes

termeiben. A meghívók egyuttal belépő jegyül szolgálnak. A ki a meghívót megtartja, 20 koronát köteles beküldeni az egyletnek. Az estélyen a város és a környék legelőkelőbb közönsége vesz részt.

Tea-est. A Lloyd szombaton este rendezte ezen a télen második mulatságát, amely talán még az elsőnél is jobban sikerült. Fényben az első mulatság, a dominóból felülmulta ezt, de fesztelen jókedv több volt ezen. Tekintélyes öreg urak nem huzódoztak, hogy kiálljanak tánczra. És bizony nem egy jobban győzte, mint azok a világfájdalmas vagy affektáló ifju urak, akik nagy néha engednek a tánczrakérésnek. A bemutatott grammophon nem birt ugyan az ujság ingerével, de sok kacajra adott alkalmat. És pezsgő, cigányzene, szép hölgyek és vidám társaság közepett az ember oly könnyen nevet! Jelen voltak: **A s s z o n y o k:** Balázs Tihamérné, Dr. Blau Lajosné, Connen Vilmosné, Deutsch Simonné (Ó-Kanizsa), Deutsch Zsigáné, Dr. Ernuszt Gyuláné, Dr. Fábrián Aladárné, Dr. Geréb Mihályné, Geiger Miksáné, Hartmann Rafaelné, Hoffman Mihályné, Homannay Jánosné, Kunetz Ignáczné, Löwy Manóné, Löwy Simonné, Dr. Milkó Izidorné, Milkó Mórné, Morvay Ákosné, Reichl Ferenczné, Roth Árminné, Rottman Imréné, Dr. Singer Bernátné, Dr. Taussig Izsóné, Taussig Vilmosné. **L e á n y o k:** Deutsch Erzsike (Ó-Kanizsa), Geiger Etelka, Geiger Mariska, Hoffman Riza, Homonnay Mariska, Kunetz Paula, Kunetz Sarolta, Rónay Mariska, Taussig Irén, Varga Ágnes.

Munkásbál. A magyarországi szabómunkások és munkásnők szakegyesületének szabadkai szakcsoportja 1904. évi január hó 31-én a Pest szálloda összes termeiben saját könyvtára javára zártkörű tánczvigalmat rendez.

A szabadkai vonatmálházó kar f. hó 30-án a Polgári szálloda összes helyiségében vacsorával egybekötött tánczvigalmat rendez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rágalmazás miatt elítélve.

A szabadkai kir. törvényszék vád tanácsa Sz e r d a h e l y i Sándor elnöklete alatt ma ítélték abban a rágalmazási ügyben, melyet Dr. Csillag Károly indított Lévai Zoltán ellen azon cikkekért, amelyekben őt rablásal, zsebmetszéssel és irodalmi plágiummal vádolta. A vádlottat összesen 200 korona pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte a bíróság. Dr. Csillag Károly főmagánvádló képviselője Dr. V e c s e i Samu az ítélet ellen felebbezést jelentett be, azért mert a bíróság a 92-ik §-t alkalmazta.

A ki birja, az marja.

Miatovics András, Paszternák György és Sömböli György kelebíai suhanczok azon versenyeztek, hogy ki birja a másikat alaposabban helybenhagyni. Szeptember 5-ikén Sömbölinek kedvezett a szerencse, mert Miatovics fölött aratott győzelmet, némely testrészt maradandó jelekkel tarkítva. A riposzt azonban nem sokáig késett, mert 3 nappal később Miatovics és Paszternák vaskos botokkal erősen felfegyverkezett találkozott vetélytársukkal, a kit egyesült erővel úgy elnadrágoztak, hogy a kapott ütlegek folytán három hétig feküdt élet-halál közt lebegve a kórházban.

A mai tárgyaláson a kir. törvényszék mindhárom vádlott ellenében megállapította a bűnösséget és súlyos testi sértés vétsége miatt Miatovicsot 10 napi fogházra, Paszternákot 4 napi fogházra, Sömbölit pedig 3 napi elzárásra ítélte.

LEGUJABB.

A Házból.

Gróf Andrassy Gyula november eleje óta ma jelent meg először a képviselőházban. Mind ezért, mind pedig azért, mivel Darányi volt földmívelési miniszterrel együtt királyi meghívót kapott, Andrassy gróf egész kérdésostromnak volt kitéve.

A párhivek egy része ezenközben azzal volt elfoglalva, hogy az ellenzéklet lebeszélje arról, hogy a Kaas-inczidens mitt holnap már az ülés elején zárt ülést kérjen.

Egyes képviselőkhez érkezett sürgönyök szerint P é k János Ugron-szocialista párti képviselőjelölt mai programbeszédét Tapolczán és Nyirádon kedvezően fogadták.

A közoktatásügyi bizottság.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága ma délután ülést tartott. S á g h y Gyula a provizorius elnök helyére és ajánlatára L á n g Lajos egyetemi tanárt, volt kereskedelmi minisztert választották meg.

A választói jog reformja.

Mi is megirtuk, hogy a választói jog újabb kodifikációja ügyében a miniszterelnök e hó 20-ikára ankétet hívott egybe. A nagy jelentőségű értekezletre meghívottak névsora ma került nyilvánosságra és ez a következő: Andrassy Gyula, Baross Jusztin, Boncza Miklós, Ciocan János, Eötvös Károly, Hadik János, Holló Lajos, Hódossy Imre, Jakabffy Imre, Justh Gyula, Kabos Ferencz, Kapocsfy Jenő, Komjáthy Béla, Kossuth Ferencz, Krcsmárik János, Kubinyi Géza, Lengyel Zoltán, Molnár János, Mezössy Béla, Münnich Aurél, Nagy Ferencz, Oberth Károly, Papp Géza, Pichler Győző, Polónyi Géza, Rakovszky István, Sebes Dénes, Szentiványi Arpád, Szivák Imre, Tóth János, Vázsonyi Vilmos, Ugron Gábor, Vojnits István, Zichy János képviselők, Concha Győző, Kmetty Károly, Timon Ákos egyetemi tanárok, ifj. Vutkovits Sándor pozsonyi jogakadémiai tanár, Bokányi Dezső szocialista vezér, Széll Ignác, Sándor János államtitkárok Bezeredy Viktor, Némethy Károly miniszteri tanácsosok.

Berzeviczy az egyetemen.

B e r z e v i c z y Albert kultusz miniszter ma délután meglátogatta az egyetemet és a müegyetemet és a látottak fölött meglegedését nyilvánította.

A helységnevek és a hadsereg.

A közös hadügyminiszter e hó 12-én kibocsájtott rendeletében kötelességévé teszi a katonai hatóságoknak, hogy a

helységneveket a belügyminiszternek 1898-ban kibocsájtott rendelete szerint használják. A rendeletben az a nevezetes, hogy Szathmáry Mór vonatkozó interpellációja előtt kelt.

Az orleansi herceg B.-pesten.

Mária Dorottya kir. hercegnő férje, az orleansi herceg ma este 7 órakor Budapestre érkezett. A pályaudvaron megjelentek József kir. herceg családjának tagjai és ezzel demonstrálták a jó viszonyt, mely a herceg és a család között fenáll és megczáfolták egy bécsi lap által czélzatosan terjesztett válási híreket.

KÖZGAZDASÁG.

Helyi gabonaárak.

Buzában ma alig volt említésre méltó kínálat, ami egyedül a végkép járatlan utaknak tulajdonítható. Csekély mennyiség került forgalomba 7.40 koronás árban.

Vételkedv és kínálat hiányában igen csekély forgalom mellett zabot 4.80, árpát 5.50 és rozst 5.80 koronával vásárolták.

Csekély kínálattal szemben tengerit élénken keresték, melyért megfelelő áru hiányában 5.10—5.30 korona árat fizettek 50 kkgknt.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Január 18. —

Változatlan áron elkelt 15.000 mm. buza, rozsa, tengeri tartott.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet csendes forgalom mellett tartott irányzattal zárult.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	788—787	785—86
Buza okt.	769—768	767—68
Buza apr. 1904	—	—
Rozs apr.-re	662—661	661—62
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	552—550	550—51
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	530—529	528—29
Repce	—	—
repce aug.	—	—

919/1904. tan. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, hogy az elemi iskolák felszerelésére szükséges asztalos munkák szállítására **f. évi január hó 26-án d. e. 10 órakor** dr. Bólics József tanácsnok hivatali helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A költségvetés, valamint a vállalati feltételek a fentnevezett tanácsnok hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlat figyelembe nem vétetik. Szabadkán, 1904. évi január 18-án.

A városi tanács.